

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/51/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513226327
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Huszár
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1513226327.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Huszára a členiek senátu JUDr. Magdalény Florekovej a JUDr. Zuzany Posluchovej v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a.s., so sídlom Olejkárska 1, Bratislava, IČO: 00 492 736, zastúpený JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom, Advokátska kancelária ECKER - KÁN & partners, Nám. M. Benku 9-C1, Bratislava, proti odporkyni: B. B., N.. XX.XX.XXXX, C. A. H.L. XX, A., t. č. na neznámom mieste, zastúpená opatrovníčkou F. W., W. Okresného B.F. A. M., o zaplatenie 50,70 € s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V č. k. 14C/190/2014-31 zo dňa 21. augusta 2014, v pomere hlasov 3 : 0, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporkyni domáhal, aby ju súd zaviazal na zaplatenie sumy 50,70 € z dôvodu, že dňa 13.12.2011 cestovala dopravným prostriedkom navrhovateľa linkou č. 39 - autobusom o 06:10 hod. a pri kontrole sa nepreukázala platným cestovným lístkom. Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zároveň rozhodol, že odporkyni náhradu trov konania nepriznáva.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že odporkyňa cestovala dopravným prostriedkom navrhovateľa bez cestovného lístka, preto je povinná zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu. Po právnej stránke súd prvého stupňa posúdil vec predovšetkým v zmysle ust. § 100 ods. 1, § 101, § 108, § 760 Obč. zák, § 11 písm. d/, § 12 ods. 4, 5, § 9 písm. b/ zákona č. 168/1996 Z. z. o cestnej doprave a prihliadol na námietku premlčania vznesenú opatrovníčkou odporkyne. Mal za to, že v prejednávanej veci začala jednoročná premlčacia doba plynúť dňa 14.12.2011 (odporkyňa bola prepravným kontrolórom kontrolovaná dňa 13.12.2011, kedy mal oprávnenie prevziať úhradu dlžného cestovného a úhrady v sume 50 €) a nakoľko navrhovateľ podal predmetný návrh dňa 05.08.2013, podal ho podľa názoru súdu prvého stupňa po uplynutí jednoročnej premlčacej lehoty, a preto s poukazom na uplatnenú námietku súd prvého stupňa návrh navrhovateľa zamietol ako premlčaný.

Uvedený rozsudok napadol v zákonom stanovenej lehote odvolaním navrhovateľ. Súdu prvého stupňa vytkol, že vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav veci. Navrhovateľ v dôvodoch odvolania poukazoval predovšetkým na ust. § 760, § 100 ods. 1 a § 101 Obč. zák. Argumentoval tým, že nakoľko sa odporca na výzvu

revízora dňa 13.12.2011 na linke MHD č. 39 nepreukázal platným cestovným lístkom alebo iným platným cestovným dokladom, je povinný navrhovateľovi v zmysle čl. 6 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave a čl. 5 Tarify mestskej hromadnej dopravy v Bratislave zaplatiť cestovné 0,70 € a úhradu 50,00 €, pričom túto skutočnosť preukazuje hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 13.12.2011. Podľa navrhovateľa úhrada za nepreukázanie sa cestovným lístkom nepatrí medzi práva z prepravy v zmysle § 760 Občianskeho zákonníka. Zdôrazňoval, že pohľadávka vo výške 50,00 € nebola v čase podania návrhu na vydanie platobného rozkazu premlčaná. S ohľadom na vyššie uvedené žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

K odvolaniu navrhovateľa sa opatrovníčka odporcu písomne nevyjadрила.

Odvolací súd preskúmal vec v napadnutom (t.j. v celom) rozsahu podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.). Vo veci verejne vyhlásil rozsudok podľa § 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p., po tom, čo dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Občiansky zákonník upravuje prepravné zmluvy (zmluvy o preprave osôb a zmluvy o preprave nákladu) v § 760 až § 773. Úprava prepravných zmlúv v Občianskom zákonníku je veľmi stručná a obsahuje iba základné pravidlá, ktoré platia pri prepravných zmluvách. Vzhľadom na väčšie množstvo rôznorodých spôsobov dopravy (železničná, cestná, vodná, mestská atď.), ktoré si vyžadujú svoje špecifické úpravy, nebolo ani možné všetky otázky týkajúce sa právnej úpravy upraviť v Občianskom zákonníku podrobnejšie. Preto § 772 Obč. zák. ustanovuje, že podrobnejšiu úpravu osobnej a nákladnej prepravy ustanovujú osobitné predpisy, najmä prepravné poriadky a tarify (Komentár k Občianskemu zákonníku).

Podľa § 760 Obč. zák. zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

Citované ustanovenie nepriamo vymedzuje pojem zmluva o preprave osôb tým, že ustanovuje základné práva a povinnosti účastníkov tejto zmluvy. Podľa tohto ustanovenia zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil na miesto určenia riadne a včas. Z tohto ustanovenia vyplývajú aj pojmové znaky zmluvy o preprave osôb. Ide o zmluvu uzavretú

medzi dvoma účastníkmi, t.j. medzi cestujúcim, ktorého treba dopraviť na miesto určenia a dopravcom, ktorý má povinnosť cestujúceho dopraviť na miesto určenia včas a riadne. Doprava osoby na miesto určenia sa uskutočňuje určeným dopravným prostriedkom, ktorý si cestujúci zvolil, za odplatu (cestovné). Formu a spôsob uzavretia zmluvy o preprave osoby zákon žiadnym spôsobom nevymedzuje. Ide teda o zmluvu neformálnu, ktorá sa môže uzavrieť rôznym spôsobom určeným v prepravných poriadkoch podľa druhu a spôsobu dopravy (napr. zakúpením cestovného lístka, letenky, vstupom do dopravného prostriedku, znehodnotením cestovného lístka pri vstupe do dopravného prostriedku, dohodou o určení miesta určenia dopravy a pod.) s tým, že podrobnosti o právach a povinnostiach účastníkov zmluvy o preprave sú upravené v prepravných poriadkoch, ktoré si vypracúvajú dopravcovia na základe všeobecne záväzných predpisov.

Právne vzťahy účastníkov konania sa riadia ustanovením § 760 Obč. zák. Zmluva o preprave v mestskej hromadnej doprave bola uzavretá konkludentným konaním spočívajúcim na strane cestujúceho v nástupe do dopravného prostriedku. Zvláštnosť tejto zmluvy ako zmluvy neformálnej spočíva v tom, že tým, že cestujúci nastúpi do dopravného prostriedku konkludentne pristupuje na celý rozsah poskytovanej služby, mlčky pristupuje aj na ďalšie všeobecne známe vedľajšie dojednania zmluvy upravené v zákone o cestnej doprave a v Prepravnom poriadku a Tarify mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, t.j. mať u seba platný cestovný lístok a na vyzvanie ho predložiť ku kontrole. Takýmto je aj dojednanie, že pokiaľ cestujúci nezaplatí riadne a včas cestovné, ktoré je cenou poskytovanej služby, súhlasí s tým, že mu bude účtovaná pokuta. Použitie prostriedku mestskej hromadnej dopravy je v plnej

dispozícii občana ako cestujúceho a je na jeho úvahe, či za takto stanovených podmienok do dopravného prostriedku nastúpi a zmluvu o preprave uzavrie. Vo svojej podstate tieto predstavujú obsah zmluvy o preprave osôb, pretože vyjadrujú vzájomné práva a im zodpovedajúce povinnosti oboch zmluvných strán, ktoré nie je možné z uvedeného dôvodu oddeliť.

Podľa § 108 Obč. zák. práva z prepravy sa premlčujú za jeden rok s výnimkou práv na náhradu škody pri preprave osôb.

V danom prípade právne závery súdu prvého stupňa zodpovedajú hypotéze použitého právneho predpisu - správny je záver súdu prvého stupňa o premlčaní. Navrhovateľ totiž predmetným návrhom uplatňoval cestovné a nezaplatenú úhradu (prirážku) podľa Prepravného poriadku a Tarify mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, splatnú dňom porušenia povinnosti odporkyne mať zakúpený lístok, t.j. dňom 13.12.2011. Pre práva z prepravy platí premlčacia doba podľa § 108 Obč. zák., podľa ktorého ustanovenia jej dĺžka je jeden rok. Nakoľko návrh na začatie konania bol doručený súdu podľa prezenčnej pečiatky až dňa 05.08.2013, bol nepochybne podaný po uplynutí zákonnej ročnej premlčacej doby.

Námietka navrhovateľa v odvolaní ohľadom premlčania, keď mal za to, že je namieste použiť § 101 Obč. zák. a to znamená, že pohľadávka vo výške 50,00 € nebola v čase podania návrhu na vydanie platobného rozkazu premlčaná, nie je podľa odvolacieho súdu dôvodná. Ako už bolo spomenuté vyššie, účtovanú pokutu nie je možné posudzovať samostatne. Nárok na zaplatenie úhrady nemôže vzniknúť samostatne a oddelene (aj keď môže byť samostatne a oddelene uplatnený na súde), ale len spolu s nárokom na zaplatenie cestovného a oba nároky tak vznikajú len a výlučne zo zmluvy o preprave osôb v MHD, resp. z jej porušenia, a to súčasne; u oboch nárokov preto začína rovnako plynúť aj premlčacia doba ustanovená v § 108 Obč. zák. (Oba nároky majú rovnaký právny základ - porušenie podmienok zmluvy o preprave.) Niet preto dôvodu nepovažovať aj nárok na zaplatenie úhrady (pokuty) za právo z prepravy, a nie je teda ani dôvod posudzovať podmienky premlčania aj tohto nároku inak, než v zmysle ust. § 108 Obč. zák.

Vo výroku o trovách konania pochybenie nebolo zistené.

Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvého stupňa odvolací súd dodáva, že v zmysle ust. § 122 ods. 1 veta prvá Obč. zák. lehota určená podľa dní začína sa dňom, ktorý nasleduje po udalosti, ktorá je rozhodujúca pre jej začiatok. Koniec lehoty pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním (pri týždňoch) alebo číslom (pri mesiacoch a rokoch) zhoduje s dňom, na ktorý pripadá skutočnosť, od ktorej lehota začína plynúť (§ 122 ods. 2 Obč. zák.). Jednoročná premlčacia doba na uplatnenie nároku začala navrhovateľovi v prejednávacom prípade plynúť dňa 14.12.2011 a v súlade s ust. § 122 ods. 2 prvá veta Obč. zák. uplynula dňa 13.12.2012 (štvrtok). Deň 13.12.2012 bol posledným dňom na uplatnenie nároku navrhovateľa na súde, tzn. 05.08.2013 (deň podania návrhu na súd) bol nárok navrhovateľa už premlčaný.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a odporkyni, ktorý mala v odvolacom konaní plný úspech, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko jej žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.